

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. maj 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-1050
Dok.: AKO40014

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 3 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ungdomskriminalitet) (L 164), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. april 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lone Dybkjær (RV).

Lars Barfoed

/

Anne Kristine Axelsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 3 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ungdomskriminalitet) (L 164):

”Ministeren bedes oplyse om, hvad der i de seneste 200 år har været af kriminel lavalder i dansk ret.”

Svar:

I 1866 fik Danmark sin første samlede straffelov. Det fremgår af § 35 i denne lov, at handlinger foretaget af børn, som endnu ikke var fyldt 10 år, ikke straffes. Når det fandtes fornødent, kunne der dog af det offentlige anvendes forbedrings- eller sikkerhedsmidler mod sådanne børn.

Det fremgår af § 36 i straffeloven af 1866, at børn mellem 10 og 15 år kunne straffes for visse typer af forbrydelser, såsom drab, betydelig beskadigelse på legeme eller helbred, tyveri, røveri eller ildspåsættelse, når det ifølge den pågældendes forstandsudvikling og opdragelse måtte antages, at han havde indset handlingens strafbarhed. Det var videre en betingelse, at straffen for en tilsvarende handling begået af en voksen ville have givet højere straf end bøde eller simpelt fængsel.

Straffen for 10-15-årige kunne ikke overstige forbedringshusarbejde i 2 år. Hvis forholdene og omstændighederne i øvrigt gjorde det antageligt, at det pågældende barn ved andre foranstaltninger kunne rettes og forbedres, kunne Justitsministeriet frafalde påtale, såfremt den laveste grad af straf for samme forbrydelse begået af en voksen, ikke var højere end forbedringshusarbejde.

Den 7. oktober 1904 fremsatte daværende justitsminister Alberti forslag til en midlertidig lov om nogle ændringer i straffelovgivningen. Det fremgår af § 12 i denne lov, at handlinger foretaget af børn under 14 år ikke straffes. Dog kunne der, når det fandtes fornødent, anordnes passende forbedrings- eller sikringsmidler mod børn under 14 år.

I 1930 blev der foretaget en gennemgribende ændring af straffeloven fra 1866. I § 15 i straffeloven af 1930, der stadig er gældende, fremgår, at handlinger foretaget af børn under 15 år ikke straffes.

I tiden forud for straffeloven af 1866 fandtes der ikke en samlet straffelov i Danmark, hvori en kriminel lavalder var fastsat. Den kriminelle lavalder

var således ikke en entydig størrelse, men afhang af, hvad der var bestemt om den pågældende forbrydelse.

Som eksempel kan nævnes, at det for så vidt angår tyveri, bedrageri, falsk og andre dermed beslægtede forbrydelser var fastsat i en lov fra 1840, at såfremt et barn mellem 10 og 15 år stjal, skulle den pågældende straffes med risstraf eller fængsel fra 1-4 uger. Såfremt der var tale om oftere gentaget tyveri (flere end 3 gange) var straffen strafarbejde i indtil 2 år.

I en tyveriforordning fra 1789 fremgår, at børn mellem 10 og 15 år straffes for tyveri første gang med risstraf. Ved oftere gentaget tyveri var straffen tugthusarbejde fra 2 måneder til 2 år.